

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 12 kor — III.
Fél évre 6 kor — III.
Negyed évre 3 kor — III.

Képes szám ára 8 fillér
Hétfői szám 4 fillér.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok-tere Manojlovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában
Telefon szám 42.

Nyitlatter sorozatát 40 fillér.

Hazabeszélés.

Nagy emberismeret lehetett az, aki ezt a szót: hazabeszélés kitalálta.

Jelentőségét sokkal jobban ismerik, semhogy azt magyarázni kellene, annyit tesz, mint felállni a képviselőházban és egy beszédet elmondani csupán azért, hogy azt a h a z a a választókerületben elolvassák, hogy első sorban is meggyőződjenek arról, hogy a képviselő ur, igaz, hogy 4 és fél éven keresztül rettenetes módon hallgatott — még csak meg se muktak, de végre is most kivágta a betűt. De milyen snájdígul beszélt, — ha kormánypárti, akkor csuda módon vágott oda az ellenzéknek és azt tönkresilányította, — ha pedig ellenzéki, akkor bámulatosan ütötte agyon a kormányt és rendítette meg az egész kormányzati alapot.

Szóval a képviselő ur mégis csak nem hiába kapta a kerület bizalmát, mégis csak tud beszélni, mégis csak derék ember, dacára hogy 4 éven át olyan hűségesen hallgatott, sőt az ember a 10 ujján olvashatná meg, hogy hányszor volt jelen az üléseken.

Ha kormánypárti volt, akkor igaz, hogy mindig hűségesen szavazott az igennel; ha ellenzéki volt, akkor is ott minden viczinális indítványnál, no ha meg néppárti volt, akkor elég volt, ha otthon volt és szidta a jebuzeusokat, de hát most — most a mikor mindenki már egy rövid év múlva újra meg lesz rostálva, vizitálva, kikérdezve, megkérdezve, megpumpolva, fölbecsülve, összehasonlítva, ki és berugva, most már nem megy tréfára a dolog, most már életjelet kell adni arról, hogy „képviseelőnek születni mi szép egy gondolat, — és megbukni a választáson mi rut egy gondolat, most tehát nincs min töprenkedni, most már csak hazabeszélni kell.

És ebben az esztendőben jönnek aztán a lokális interpellációk.

Interpellálni kell, amiért egy csizma-diát éjjel a rendőség bekisért a városházára és ezzel az egész ipartestület megsértve, interpellálni kell, mert a gymnáziumi énektanár egy diákkal 6-szor egymásután énekelgetett el egy skálát; interpellálni kell még ezer és egy dologért — szóval interpellálni

kell — mert a választókerület életjelt kíván. Vagy ha éppen nem konvenál az interpelláció lehet másképp is életjelt adni, lehet beszélni egy egészen indifferens témáról; például a tengerentuli növények kiviteli vámáról.

Mert az 5-ik esztendőben ez mind hazabeszélés.

Ódahaza megértik az okos szót, belátják, hogy rut háladatlanság lenne más, illetve új képviselőt választani.

Vajon mennyibe kerül ez az esztendő az országnak azért, hogy ez idő alatt rendszerint semmi mást nem bizonyítanak, mint azt, hogy a jövő választásnál joggal reflektáljanak az elmúlt évben kiérdemelt bizalomra?

A bor.

Tessék csak megfigyelni, hogy mostanában a szüreti napok alatt és az azt követő néhány héten miféle komoly szerepe van a bornak.

Figyeljék meg, hogy nemesak vig mulatók jelenetek okozója az a kevés nedű, amely a buczkákából kivalakzik, hanem ebből hajt ki a parasztragédiák egész sorozata.

Csak olvassuk el a lapokat és a rendőri jelentéseket. Bácskázás, hasbaszurás, fejbévá-

A hol Jézus imádkozni tanított.*)

Az úrimádsága. — A turista „Miatyánkja”. — A „Miatyánk” köben. — A háztető idillje. Művész. — Gyér világitás.

Bucsut véve az Olajfák egyétől, a hegy bágórói való leszállás más uton volt.

A kis madarak pittyegve tértek nyugalomra, lassu szárnycsallogással evezett a levegőben a fáradt keselyű. A környéken tömegesen tanyázó sakálók éktelen vonítás:al adtak élet e' magukról az eszszürkület beálltával.

A homály és távlat kezdte elmosni az éles körvonalakat.

Kanyargó útján a lankásnak, elhaladtunk a világvezetés hely mellett, a hol J. z. us imádkozni tanította meg a tanítványait, mondván nekik a maga egyszerűségéből olyan magasztosan szép imádságot, a „Miatyánk-ec-t, melynél lélekemelőbbet a világ egy írója, egy szóznoka sem mondott és a melyet n. -ponta megismétel a megszámlálhatatlan millióknak a sokasága a földgömb mindkét felén, a magas éjszakon úgy, mint Délen.

*) Mutatvány Vértési Károlynak a híres keleti utazó-
nak most megjelent diskotetéből. A gyönyörű szép
kiállítás és rendkívül érdekes utelirás egyike a legjob-
bakknak, a melyek e téren megjelentek.

Egy imádsággal sem lehet jobban dicsőíteni Istent, mint ezzel, mely a katolikus egyházban a miséi kánonjába is be van véve. Egy imádsággal sem lehet Istentől többet kérni, mint a „Pater noster”-rel, mely ez előszón kívül hét kérésből áll. Egy imádság sem jutaltja jobban az eszünkbe a felebarátaink iránti kötelelőségünket, mint a magasan szárnyaló imádság, mely a fényes gondolatoknak pazar sokasága.

Leborult az est. Én is leborulok előtted Istenem! Gondolkodóba esem ezen csendlakta szenthelyen s elimádkozom urimádságom turista nyelvemen:

Miatyánk! Nagyvilág ura! ki az örökjelenben élsz s ki az örökszép természetet a semmiség homályából alkottad, ki a Kárpátok szent bérézei és az Alpok égtartó csucsei és a Szentváros fölött trónolsz, szenteltesd meg a te nagy neved a harmatcseppek által, melyeket ragyogva felkelő napod fényes sugarai megannyi gyémántnál ékebben csillogtatnak; dicsőítessék szent neved a havasi kürt sokszoros visszhangja, a fenyvesek zu-gása, a madársereg dala s a virágok illata által. Jöjjön el a te országod, mely a csillag-tábor fölött van, halálunkban legyen meg szent akarod, s hosszú bolygás után, lel-

künk porhüvelyét, a természet ékes templomában tenessék el, abban a nagy istenházban, melynek magas boltozatát Libanon czedrusfái s a jéghegyek ormai tartják fenn. Ne vond el tőlünk fényes levegőgedet, életét és világitó napodat, hogy annak keltető nyugtáig, a 'gyos Éjszaktól Sahara forró homokszivatagjái és még annál is messzebb, mindenütt csodálhassuk mindenható kezed alkotásának utolérhetetlen műveit.

Bocsásd meg nekünk azt, hogy rajongva szeretjük az anyatermészetet jobban mint az önösségükben egymás ellen agyarkodó felebarátainkat, kiket a távolban elfeledni akarunk. Ne engedd, hogy vándorutainkon erőnkön felül merjünk. Te, ki a tengereket mozgatód, s felhőidben megkötőd a vizeket, távoztasd el tőlünk haragod jelét, a viharrohamot, duló forogteget, s minden sz. rencsétlenséget, mely érhetre minket a havasok ormán, tűzhányó kráterek szélén, mérhetlen barlangok tátongásánál, bányák fekete mélyén mérhetlen mélységű tenger zúgó hullámain, szóval mindenütt, hova vándorbotunk vezet, a hova mindeneket látó szemed kiterjed. Ha kéresem hatni tud rád: hallgasd meg és áldd meg hazámat áldd meg szülővárosomat. Amen.

gás, asztal- és székdobálás, koponyabeberés és a testi sértés mind csupán csak azért, mert a jó Természet volt olyan kegyes és ahelyett hogy elfagyasztotta volna a szőlővenyige érzékeny részeit, megengedte, hogy a buczka minden tudományát és erejét beleszorította abba a vékony kis venyigébe.

Nem hiába sirt ez a venyige könnyeket mikor megmetszették meghallgatták sirását: és szőlője megtermelt és ime itt van az emberi háladatosság: örömlében bicskázák egymást, vágják egymás fejéhez a műveltsége meg a széklábat, de úgy, hogy a fogai után szalad.

Szóval háladatos az emberiség. Háladatos és komisz. Már aki az. Ebben csakugyan kénytelenek vagyunk demokratizálásunkkal felhagyni és részolni, hogy mégis csak paraszt a paraszt. Hszen éppen borközi állapotokban lehet megkülönböztetni a parasztot a művelt embertől.

No hát ne dicsőítsük az urakat; csak hagyjuk meg nekik azt, hogy mégis csak kivételes dolog hogy, a kabátos urféle kólintsa egymást föbe azért, mert a víz helyett bort vett be.

Holott hát ott a paraszt részen az bizony megszokott dolog. No de aztán azontul is rettenetes az a paraszt mikor iszik. Közbotrány az utcát is nézni, amelyea végig jár.

Közbotrány az a sok kis keresma előtt tér, — — és itt már átadjuk a szót a rendőrségnek. . . .

Legyen szives ez a rendőség és korlátozza kissé a paraszt komiszaságot, a mit a legmagasabb mértékben kicsal a bor... az új bor!

Különfélék.

— Az új pénzügy igazgató helyettes. Kelenföldi Ternovszky Alajos pénzügyi tanácsos, pénzügy igazgató helyettes holnap közigazgatási bizottsági ülésen először fogja képviselni a pénzügyigazgatóságot, miután Kovács Józsefet máshova nevezték ki. Ternovszky ma délután tiszteltelt a főispán és polgármesternél.

Valóban nagy hálával tartozom Istennek, hogy anyai utamon szerencsésen vezérelt.

Paternoster a templom neve, mellette apáczaárda. Latour d'Avargne Aurelia hercegnő építette mind a kettőt 1868-ban.

A zárda oszlopos folyosóján 32 márványtáblára van 32 különböző nyelven bevésve a »Miatyánk«: 1888 óta magyar iratú tábla is van. A generosa gens hungara csináltatta. Ez is egy csepje a hazafiak munkájának.

A fiatal asszonyok és az inczi-fiuczi gyermekvilág, az élrácsoltfalak közül, hol ifjú életüket raboskodják le, felment már a lapos házak tejére szellőzködni és friss léget szívni, mikor a nap öntött már lángesőt a fedélre. A családi örömlőknek élnek. Csengő a csevegésük. Kényelmes a sítájuk, mert a házakat nem fűdelelik, hanem tapasztyák, kövel kirakják.

Az asszonyok tarkán, a gyermekeknek csupaszon vagy félmeztelenül járnak.

Egyik másik háztetőn ugyancsak nekivádkult az esti élet.

Csökök gyermekek lármája vidámitja az az anyja életét. Az anyai szeretet nincs követe ranghoz, se módhoz, még a műveltséghez sem.

— Mamuzsics Mátya emléke. A tragikus véget ért Mamuzsics Mátyas prépost-plébános halálával a Szent-Teréz plébániára Gyenes János káplán neveztetett ki adminisztrátornak.

— Mamuzsics Mátyas prépostnak, a szenteszt bátor harcosságának emlékét a szabadkaiak egyebek közt azzal is meg akarják örökíteni, hogy közel ahhoz a helyhez, ahol a palicsi tó öt elragadta egy impozáns kőkeresztet álltának. Majorossy János tinini felszentelt püspök, kalocsai érseki helyönk értesülvén ez eszméről, megígérte, hogy azt anyagilag és erkölcsileg támogatni fogja és a keresztet annak idején személyesen óhajlja megáldani.

— A Szabadkai Sport-Egylet Ujvidéken. A vasárnap lefolyt ujvidéki nemzeti kerékpárversenyen a Szabadkai Sport-Egylet tagjai közül a következők nyertek díjakat: Száries János a 2000 méteres tereplőny versenyben első díjat, a megnyitó versenyben 2-ik díjat, és a 10.000 méteres főszerenyben harmadik díjat. A nyeretlenek versenyében Léhner Endre első, Hoffmann István második és Polyakóvics M. harmadik díjat nyertek.

— Esküvő. Szombaton f. hó 6-án vezette oltárhoz Posta Antal állomás felvigyázó, a bajai állomásfőnök fia, Tóth Irma kisasszonyt, Tóth István mozdonyvezető leányát. A nagyszámú násznép vígan mulatott még vasárnap délelőtt is, szép felkőszöntőkben sem volt hiány.

— A hálás hitközség. A zsidó hitközségnél most vasárnap (f. hó 14-é) lesz az új képviselők választása. Ez alkalommal csak azok bírnak szavazati joggal, akik adójukat kifizették. Ez mindenesetre nagyon helyes dolog, de egyáltalán nem tudjuk megérteni azt, hogy miféle interció vezérli azokat, akik dr. Szilasi Fülöp kibuktatásán fáradoznak. Megengedjük azt is, hogy újabb tiatol erőket hozzanak be a képviselőtestületbe, de azt egyáltalán senki sem tudja megérteni, hogy éppen a legagilisabb és a közéleti élet körül érdemeket szerzett embert keljen kibuktatni a homo novus kedvéért? Nincs más akit kifejteni lehetne, mint az, aki legalább tevékenységet fejtett ki a hitközségi élet körül?

Vidáman hancuzó, ökölnyi gyerekek, kiket nem ölnék betűvel, a maguk szabadjára vannak bocsátva, amennyire ezt a lérség enged. Mint a gyíkok, elevenek, fűgék. A nő nemnek évszázados tagja is van közöttük egy tisztos matrona személyében Bizonyára dédanya. Tél anyó mellett a kaczagó tavasz is ott van, fogyatékos, könnyű, leage ruhába. Fatime, a ház szemefénye, édesanyjának a büszkesége, ádes apjának a féltett kincse. Nincsen fűve faldoklásig, nyugati nők módjára, a kik hervasztják a bájukat, azért könnyen hajlados ez enyeleg az édeszavú babákkal. Talán már maga is gondol egyre. — Keleten előbb van a virágzás s gyors az elvirágzás.

Gyöngyház fésűske tartja össze a fiatal leány haját, mely a pókháló seiyméhez hasonlú. Majd azután a leányok rajongó, mindent feledő szeretetével, karjai közé kapja a karonülő, magához szorítva becézi és busgatja, csökök borítja a kicsikének arcát. Szinte rángatózik ennek ajka, fel is sir a nagy szeretet elyise hetlenségében, a mi alkalmat ad a fekete dadának, hogy belenyávogjon a háztető idilljének koncertjébe, melyről egy-egy élesebb hangott elkap a szellő s hoz fel, ének ké szűródve.

(Folytatása következik.)

Egyi gondolkodás ráferne azokra az emberekre is! Annál sajnálatosabb ez, mivelhogy ezáltal még a templomépités kérdése is érintve van a pártviszálykodással és az évek óta vajúdó és most már majdnem nyélbe ütött kérdés újból ezer hullámzásnak lesz kitéve — és újabb 10 év múlva sem lesz zsidótemplom! Sőt ezek a dolgok már eddigelé is azt eredményezték, hogy a hitközség érdemes elnöke dr. Milkó Izidor már le is köszönt tisztéről. Kiváncsiak vagyunk, hogy Szabadkán ez állást ki tölthetné be hivatottabban?

— Gyermekek gyilkosság. A IV. körű iskola nyitott kútjából egy csecsemő hulláját halászták ki ma délután 5 óra tájban. A hulla rongyokba volt burkolva és tégladarabok voltak hozzá kötve valószínűleg a lelketlen anya kötötte oda, hogy csakugyan lemerüljön az ártatlan teremlés. Simonkóvics Rókus rendőr találta fel véletlenül. A vödör esel a kútba s vadmacskával ki húzni akarta de a csecsemő hullája akadt a horogra. Mkor kihúzta előmúlt a leletlen. Azonnal értesítette a rendőrséget és a soros rendőrkapitány és rendőrbiztos azonnal kimentek a helyszínére jegyzőkönyvet vettek fel és a hullát a bonczházba vitették. A bűnös anyát keresik.

— Tűz. Tegnap este 1/9 óra tájban a VIII. körben tűz volt, Bosnyák Mihálynak nádfüdelű háza égelt le teljesen. A kár 400 korona, ami azonban megterül, mert biztosítva volt.

— Szüreti mulatság Kelebián. Sikerült szüreti mulatság tartatott Kelebián Tumbász Ferenc helybeli lakos szőlőjében. Kora reggel indult ki a vendégereg, amelyet helybelieken kívül vidéki szép lányok és menyecskék is díszítettek. A program első pontjai hamar lejátszódtak, de bezzeg nehezebben ment a folytatása, mert a mit száz és száz kívánt azzal a gyomor nem barátkozott meg. Csak a délutáni vonatlat érkeztek újabb vendégek, kik felváltották evésben ivásban a korábban érkezettek. Nem volt ott hiány semmiben, a vendégszerető házigazda mindenről gondoskodott; különös dícséretet mindenesetre a must és a hideg étkek érdemelnek. A korán bekövetkezett est sem nyomta el a hangulatot. A program utolsó pontja a tűzijáték. A program utolsó pontja leple meg legjobban mit sem sejtő társaságot.

— Hütlens lakótárs. Löwy Izidor és Grün Mór péksegédek Döntöné sőtődjében voltak alkalmazva. Egy szobában laktak s vasárnap éjjel mialatt Grün aludt, lakótárs feltröte ádjáját és abból 7 korona készpénzt és néhány ruhadarabot ellopott, azután ellillant. Grün panaszt tett a rendőrségnél s most keresik a hütlens lakótársat.

— Rablótamadás az utcán. Vakmerő rablótamadás történt tegnap délután a Damjanics-utcában. Az eset részletei a következők: Özv. Franke Lajosné szűl. Kovacsics Janka kulai lakosnő tegnap délután 5 óra tájban pénzt vett fel a postán. Ugyanakkor a postán volt egy parasztruhába öltözött egyén és megleste, míg Franke né elfávozik. A Damjanics-utczába menet hirtelen előbe állott az az egyén, aki a postán volt és kérdezte tőle, hogy merre van a posta? Franke né még nem is válaszolhatott a kérdésre, már is hatalmas ütést kapott jobb kezére, amelyben a pénztárczát tartotta, úgy hogy elszibadt és ezalatt a rabló kikapta kezéből a pénztárczát, amelyben 140 korona volt, azután elfuott. A megrabolt urinő azonnal panaszt tett a rendőrségnél. A vakmerő rablót keresik.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apróhirdetés beiktatása, legfőbb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet minden további szó 4 fillérbe, vastagabb betűből 8 fillérbe kerül Irtesítéskor a kiadóhivatal ad levélbeli kérdésekhez válasza való bélyeg melléklendő.

Pénzkölcsönöket

városi, községi, megyei, állami, gazdasági, szövetkezeti, részvénytársasági, posta és magánbiztosítóknek, katonatiszteknek, kereskedőknek iparosoknak 5—10 évig terjedhető (letszészertint) törlesztéssel készítőzők utódijazással leggyorsabban. Ingatlanokra is. Nyudijasoknak kezesség nélkül.

SOMOGYI IMRE
bankbizománya
BUDAPESTEN
Erzsébet körút 23.
(Valaszbélyeg !)

Állapított 1885-ben.

Bathányi-utca, Csajkás-féle házban levő

cserépkályha raktáramra

felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét, hol minden e szakmába vágó czikk nagy választékban raktáron van.

Tisztelettel

Dániel József,
kályhamester.

Műhely: II. kör László-utca.

Jessék hirdetni.

Itt e helyen hirdethető Minden a világon Hogy kinek ke l francia boue Telen avagy nyáron Akinek nincs jégcszakrénye Avagy nevelője Apróhirdetés-k útján Kaphat még belőle; Ki elveszté arany láncát S akarja találni Nem kell annak csak e laphoz Ide elcsátlni, S véletlenül két láncot kap S arany óráit rája. Pedig milyen rettenetes Orosz ennek ára! Azér, tehát hirdessenek Mindenféle módon Ha van eladó zongora Akérmilyen ódon Tyuizsemvágót ha keresnek Avagy szúnyogháló, Vagy ki udvarlónak akar Egy eleven bárót

Az csak ide jöjjen s egy pár Hatosnak fejében Mindent adhat mindent (kaphat) Orosz jól és szépen! S kiadók.

Mindenemű szabadbani es szoba

tűzijátékok
nagy választékban kapható
Jlgen János
fűszerkereskedőnél a színház mellett,

Eladó

az »Othlon« folyóirat egész évi folyama 2 forintért.

Zojás
Társ kerestetik.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Bélyegjegyek
és
váltó-ürlap-megrendelések
100 darabonkint 1 koronáért kapható

Krausz és Fischer
könyvnyomdájában.

Olcsó kenyér!
Ciszta kezelés
Nem szükséges sültetni, mert olosót és jót lehet kapni.

FRISS KENYÉR
különléte
fehér kenyér 22 fill.
házi fél barna 18 fill.
rozsos kenyér 18 fill.
Mónus István
Kossuth-utczában és Rudics-utczában.

Fáklya

kapható bármily mennyiségben
Pudler B. díszítőnél.
(Kazinczy utca)

1711 szám 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy az újjvidéki kir. járásbírótság 1900. Sp. II. 2207 számú végzése által Polacsek és Heuduska javára Thieberger Ignác ellen 144 kor. 32 fill. tőke, ennek 1900. évi június hó 16 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 53 kor. — fill. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1012 kor. — fillre becsült különféle ruha

szövetekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatra.

Mely árverésnek a V. 2207/900. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszíne vagyis Szabadkán VII. kör 7 szám alatt leendő eszközésére 1900 évi október hó 23-ik napjának délelőtt 8 órája határidőül kitűzelik és ahhoz a venni szándékozók oly megiegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Szabadkán 1900 évi október hó 4.

Csernyus Zsigmond
kir. bír. végrehajtó.

LEVÉLPAPIROK. SZÁMLÁK. *Névjegyek.* FELTÜNŐ PALRAGASZOK. LEVELBORITEKOK.

ÜGYVÉDI NYOMTATVÁNY RAKTÁR. **A BACSKAI HIRLAP** HETENKINT NÉGYSZER MEGJELENŐ POLITIKAI LAP KIADÓHIVATALA. VÉGREHAJTÓI NYOMTATVÁNY RAKTAR.

ÜZLETI KÖNYVEK. **KÖNYVNYOMDA** TÁBLAZATOK.

KÖRLEVELEK. **KRAUSZ ÉS FISCHER** BÁL MEGHIVÓK.

MINDENEMŰ IDŐSZAKI NYOMTATVÁNYOK CSINOS KIVITELBEN ES LEGOLCSÓBB ÁRON FELVÉTEKNEK. **KOSSUTH-UTCZA SZABADKAN VOJNICH PALOTA.** MINDENEMŰ MŰVEK, FOLYÓIRATOK DISZES KIVITELBEN ES LEGOLCSÓBB ÁRON FELVÉTEKNEK.

ELJEGYZÉSI ÉRTESÍTÉSEK. ESKETÉSI MEGHIVÓK.

DÍSZOKLEVELEK. **NEVJEGYEK** 5 PERCZ ALATT KÉSZITTETNEK EL. EMLÉKIRATOK.

IDÉNSZERŰ ÁRJEGYZÉKEK. **RECEPTEK.** NYUGTÁK. CSOMAGOLÓ PAPIROK.

VIGNETTAK. GYÁSZLAPOK.